

Inspreektekst Yvon van Nieuwenhuijzen –
Vaste Kamercommissie voor Klimaat en Groene Groei, 5 maart 2026

Geachte voorzitter, geachte leden van de commissie,

Ik spreek vandaag tot u als boerin en als vertegenwoordiger van agrarisch ondernemers uit de regio Moerdijk. Boeren en tuinders die al generaties lang werken, leven en toekomst bouwen op de grond waar straks een Powerport is voorzien.

De komst van de Powerport gaat burgers en boeren raken, en dat zorgt voor grote onzekerheid. Waar moet ik straks wonen? Wat gebeurt er met mijn grond, mijn bedrijf, mijn inkomen?

Laat me vooropstellen: wij snappen de opgave. Duurzame energie en industrie zijn essentieel voor een toekomstbestendige economie. Tegelijkertijd is het belangrijk te erkennen dat landbouw het oudste fundament van onze regio is.

Onze streek, het noordwestelijke kleigebied van Brabant, is vruchtbaar. Grond is van hoge kwaliteit. We produceren met een hoog rendement gezond voedsel. Er is voldoende schoon water. De verkaveling is sterk. Dit boerenland heeft vele generaties gevoed en draagt ook in deze hyper technologische tijd bij aan onze voedselautonomie, volksgezondheid, recreatie en welbevinden.

Maar... dat perspectief staat nu onder druk.

De aanleg van een Powerport vraagt naar verwachting zo'n 750 hectare netto landbouwgrond — dan laat ik grond voor natuurcompensatie nog maar even buiten beschouwing.

De kabels, leidingen en stroken die daarvoor nodig zijn, eisen nóg meer ruimte. Dan laat ik nog maar even buiten beschouwing dat ons gebied misschien ook nog eens in beeld komt voor de aanleg van een kerncentrale.

Naast veiligheid is gezond, vers voedsel een ander fundament van onze samenleving. Dat verplicht ons om zuinig om te gaan met onze landbouwgrond en een goede landbouwstructuur te bewaken.

Met klem roep ik u op om de vruchtbare landbouwgrond in de regio te beschermen en waar mogelijk te versterken. Ik vraag u om een integrale blik, om slimme, gecombineerde keuzes die de kracht van het gebied versterken.

We snappen dat ook onze sector offers moet brengen. Daarom is compensatie cruciaal, maar wel op de juiste manier. Laat compensatiegelden volledig ten goede komen aan versterking van de landbouwstructuur en het perspectief van agrarisch ondernemers. Het mag geen platte uitkoop worden.

Tot slot, en dat moet me toch echt van het hart. Het is onze beroepsgroep die qua ruimtebeslag het hardst geraakt wordt door de aanleg van de Powerport. Maar als het gaat om dialoog, dan moeten we knokken voor ons plekje. Vorig jaar was dat het geval toen tal van bewindslieden uit het vorige kabinet op verkenning naar het gebied kwamen. Wij kregen aanvankelijk geen uitnodiging. Bij deze vergadering was het weer zo: we moesten in de publiciteit 'lelijk' doen om hier aan tafel te mogen zitten. U als Tweede Kamerleden kunt daar niets aan doen, maar ik wil het wel gemeld hebben.

Neem ons serieus en behandel ons serieus. Dan mag u blijven vertrouwen op een kritische, maar constructieve houding van ons – uw voedselproducenten

Uiteraard beantwoord ik graag uw vragen. Dank u wel.

(gesproken woord telt)